

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

לקוטי הלכות חלק א'

הלכות השכמת הבוקר ה"ב

יום ב' פרשת מטות מסעי

כ"ו תמוז תשע"ה

מכון

הליכות נועם

halicot.noam@gmail.com

נכתב לפני עריכה

**ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
יתפרסם בקרוב בעז"ה**

**לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org**

ספר ליקוטי הלכות או"ח-הלכות השכמת הבוקר הלכה ב

יתגבר פארי לעמד בבקר שיהא וכו', הינו שצריך שיקום בזריזות בלי עצלות, וזה בחינת אמונה, כמו שאמר רבנו (בספר המדות אות זריזות) שזריזות הוא בחינת אמונה, כי בלי'לה האמונה בין בקליפות ובבקר נתגדלה ונתעוררה האמונה, על-כן צריך לקום מן השנה בזריזות לחזק עצמו באמונה כדי לבנות ולגדל את האמונה וזהו שיהא הוא מעורר השחר, הינו בחינת אילת השחר, בחינת מלכות, בחינת אמונה.

וזה בחינת שבירת תאוות ממון, שעל-ידי זה יכולין להעלות הנפשות ולהמשיך תורה, כמו שכתוב בהתורה "אשרי העם-השגחה" (בסימן י"ג), עין שם, כי בכל יום ויום צריכין לקבל את התורה חרש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (דברים י'), אשר אנכי מצוה היום, בכל יום יהיו רומין בעיניך בחרשים (ספרי שם) וקבלת התורה הוא על-ידי שמעלין את הנפש ומחודשין אותה, כמבאר שם וזה נעשה על-ידי שבירת תאוות ממון כנ"ל, שאה בחינת התעוררות השנה בזריזות, בחינת אמונה כנ"ל, כי תאוות ממון הוא בחינת כפירות, בחינת לילה, בחינת חשך אנפין חשוכין, בחינת עצבות ועצלות, בחינת מיתה, בחינת שנה, שהיא אחר מס' במיתה (ברכות נ"ז) וצריך שיהא לו התגברות לשבר את השנה, שהיא בחינת מיתה, בחינת תאוות ממון ואי יוכל לחרש נפשו ולהעלותו להמשיך תורה.

הלכה ב' קצרה בכמות, ויקרה מאד באיכות, העצה שבה שווה כל הון דעלמא

הלכה זו קצרה בכמות, ולכא' סתומה ואין מוזן מה ביקש למסור לנו בזה, אך באמת היא שווה כל הון דעלמא. כי כל אחד שקם בבוקר, אם הוא אדם מן הישוב, מסתמא יש לו דירה וצריך לשלם שכר דירה ולתת אוכל לילדים, לכן תיכף בבוקר חודש מה צריך לשלם היום לבנק, ובודק את הפלאפון מי התקשר, עיקר הראגה זה פרנסה. פעם זה היה ראגה אמיתית על לחם, היום נשאר רק המנהג לראגו. ולכן קם בבוקר בלי חשק ובלי התעוררות, כי לשני יש בית יותר גדול, או שהשקיע הון רב ומוטרד מזה אם עשה נכון.

מוהרנ"ת בא לבאר איך הקימה בזריזות הוא 'בחינת תאוות ממון', [לא שיקח מאיתנו את הממון, אלא שיתן לנו בחינת שבירת תאוות ממון] וזהו ענין הקימה בזריזות, היינו באמונה שמאמין שיש לו מה לעשות בעולם, ולכן קם בזריזות. ובזה מעורר השחר להרים את השכינה, לצאת מאנפין חשוכין.

שהרי יש הרבה מה לעשות בכל יום, ציצית תפילין תפילה ולימוד התורה ועוד, ודבר פלא שהיצר הרע מרמה אותנו יום יום עם אותו דבר, פרנסה. לזה מפרש ר' נתן שצריך להתגבר כארי ולשבר תאוות ממון. הגם שהוא אדם מן הישוב ובאמת יש ראגות, אך חייב לזרוק מעצמו לזמן מה, שעה שעתיים, את כל הסידורים והטרדות, אין פלאפונים, אין שום שייכות לכסף. איך עושים את זה?

עיקר העצה הוא ע"פ מש"כ בסי' י"ג להמשיך השגחה, כי עיקר הראגות כי נרמה לו שהוא לבר, ואין ה' משגיח עליו כל הזמן, וע"י צדקה וחרוה דליבאי, זוכה לשבר תאוות ממון, ובזה מפרש רביה"ק מהו עוצם כח הצדיק שמתקן המרכבות ועל ידו אנו נכללים ביחודא תתאה וגם יחודא עלאה, זה לא מקום להסביר, אך הוא ענין נורא ועליון מאד. ועי"ז נמשך השגחה בחי'

ליקוטי הלכות ח"א דף ו' השכמת הבוקר ב'

טעמים תגין נקודות אותיות. וזהו האריה שבנפש שהוא מתחזק ויכול לקום מהשינה.

מהרנ"ת חיבר בהלכה זו כמה תורות שלא כמנהגו, ללמדנו דרך קצרה איך לקום בבוקר

ר' נתן רוצה ללמד אותנו איך לקום בבוקר למעשה, לכן חרג ממנהגו שלא כדרך כל ההלכות בלקו"ה המיוסדים על הלכה אחת, ייסד את ההלכה הזאת ע"פ דברי רביה"ק בסי' י"ג וסי' ל"ה וסי' קמ"ט. הרי בוודאי יש סיבה לדבר מה שעבר מענין לענין. שחייב אדם לקום עם התורות האלה, איתם מתחילים את היום.

כי כאן בזה המאמר הוא יורד לדבר עם כל אחד לענין, דוגרי, בדיוק לגבי הבעיה שיש לך עכשיו. לגבי ענין של תאוות ממון. אנשים חושבים שתאוות ממון זה רק לאותו הגביר הגדול שיש לו מדי הרבה, אך באמת אצל כל אחד יש לזה פירוש אחר, אצלינו הבעיה הכי גדולה שאדם מאבד את התפילה הקדושה, מאבד את הישוב הרעת במקוה הקדושה, הרביקות בתפילין ובתפילה, השיעור תורה לאחר התפילה, והמנוחה שיש לאחר מכן, לבא הביתה בן אדם רגוע, שע"ז האדם משתנה מיום ליום.

בזמן הקימה בבוקר דוחים את כל הטרדות והפלאפונים לאחר התפילה, וזהו שבירת תאוות ממון

וכמו שר' נתן מבאר 'יתגבר כארי לעמוד בבוקר כדי שיהא הוא מעורר השחר' היינו שיזכה להפוך ולעורר את השינה לשחר. וכל זה קישר לענין שמאר שייך לנו, כשנעייך נבין היטב מה שייך גם אצלינו תאוות ממון, קם בבוקר ומודאג שהיום צריך לשלם בבנק, ולכסות אחה"צ איזה תשלום, ושבור שמחפש עבודה ואין לו, והרי גם אני לא לומר ולא מתפלל, ממילא הוא כבר במצב של רפיון, אין לו זריזות והתחדשות שהיום הוא היום הראשון בחיים שאני עובר למלך מלכי המלכים הקב"ה, ובוודאי יש לו ית' נחת ממני, גישמאקייט בתורה ובתפילה ועבודת השם.

אלא שכנגד כל זה עומד מטבע קטן ומכסה את העיניים, או מכשיר פלאפון קטן, אפ"י כשר, שמכסה ומבלבל את הכל, אם מיד בבוקר מסתכל בפלאפון מי התקשר, או מפטפט לפני התפילה, הרי כתוב בספק, רבי שמעלקא זי"ע ועוד צריקים שלא לדבר דיבור אחר של חול קודם התפילה, שהרי זהו זמן לבנות את המח והנשמה שלך.

ר' נתן בא בהלכה המתוקה הקטנה הזאת, לאחר שכבר נתן לנו הלכה ראשונה שחשובה מאד ע"י החיזוק, הנה בא לתת לנו הלכה יותר חשובה, שהרי כל יום תיכף בבוקר אתה חותך את הראש של עצמך, כמו אפרוח שנולד ותיכף קוצצים לו הראש, שהמחשבה הראשונה ביום הוא 'לכולם יש כסף ולי אין', או שהוא גביר, ודואג על ההשקעות והביזנס, וראגה למצוא את הסוחר פלוני וכו'. עיקר תאוות ממון הוא הראגה ושריפת הזמן לריק על זה. נכון שיש זמן שכן צריך לחשוב על זה, כמו כל דבר בעולם, בזמן הנכון זה עבודת ה' כשעושים את זה בישוב הדעת, באמונה ובטחון, אזי זה ממש חידוש העולם ועבודת ה'.

זהו ההלכה השנייה, ר' נתן מדבר כאן מהנושא הזה, בכדי ללמד לנו את זה, היה כדאי לחרוג מהדרך שלו ולחבר ג' תורות כאחר, הגם שעיקר המכוון שלו הוא בוודאי לדבר בעיקר מתורה

י"ג, כמ"ש להלן, אך התחיל בדרך של התלהבות. כי פתיחת ההלכה הזאת הוא בהתלהבות ותבערה, שיקום בזריזות בלי עצלות. וכמ"ש בס' קנ"ה שזריזות היא אמונה, וכמ"ש בספר המדות.

בקיצור, ר' נתן אומר לך, תחזור לשנת הבחורות, תקום כל יום במח זך וזריז, זהו אמונה, להאמין שה' נמצא, הוא יעזור לי בהכל, אין לי מה לדאוג ולחשוב כלל. רק תיכף בבוקר מעורר את האמונה ומתחזק, בכדי שיוכל ללמוד ולהתפלל כראוי.

מלבד שמירת המחשבה צריך גם לרדת לבחי' שינה כדי לחדש הנשמה

וטרם ניגש לבאר הלשונות הבעתים של ר' נתן, שזה היה בוודאי 'השגה' שהשיג אז, ולא רק השגה אלא שהוא תו' י"ג שהוא כח של הצדיק בעצמו. קודם לזה ניגש ממה שהביא ר' נתן מתורה ל"ה. שיתגבר לקום מהשינה, היינו שע"י השינה יהיה לו תקומה לצאת מתאוות ממון, כי עיקר ענין תאוות ממון אינו דווקא ממון אלא כל שאר ההבלים שאדם נופל בזה ומרגיש כבד מאד ורחוק מהשי"ת, כשזוכה לקצת התבודדות ואמונה ובטחון, הרי בוודאי יש מה להודות, זה כ"כ מתוק, כ"כ טוב, עולם אחר לגמרי, זהו ההתחזקות לצאת מאנפין חשוכין של תאוות ממון.

ואזי אדרבה השינה הוא טובה לו דייקא. ואזי כשמשבר את השנה, את תאות ממון, אזי אדרבא, השנה היא טובה לו דייקא, כי על-ידי השנה מחדש נפשו, בבחינת (איכה ג') חרשים לבקרים רבה אמונתך. וכן על-ידי הממון מחדש נפשו על-ידי משא ומתן באמונה, שהוא בחינת שנה, כמו שכתוב בהתורה "אשרי העם - זרקא" (בסימן ל"ה) וזה פרוש "עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך", הינו עד מתי תשכב ותישן בעצלות, מתי תשבר את השנה, שאז אדרבא, על-ידי השנה יתחזק מוחו ויתחדש נפשו כנ"ל, וזהו מתי תקום משנתך הינו שיהיה לך תקומה שיקום ויתרומם נפשו על-ידי השנה וכשזוכה להעלות נפשו על-ידי שבירת השנה, על-ידי זה עושה יחוד קוב"ה ושכינתיה וזהו שיהא הוא מעורר השחר לעורר אילת השחר לזווג.

ונזכיר כלל דברי רביה"ק שם בס' ל"ה שצריך מאד לשמור המחשבה, להזהר לא רק מדברים רעים אלא אפי' ממחשבות חיצוניות, כל אחד צריך לחדש את המח ול להיות רבוק באור המח, שהמח יחזיק באיזה שכל, לחשוב מהשי"ת תמיד. יש אחד שכבר זוכה לאחוז בזה, לא זו אף זו צריך לרדת לבחינת שינה, היינו לא רק לחץ של שמירת המחשבה, אלא לרדת למציאות של עוה"ז, לחדש את הבריאה, לקיים 'חרשים לבקרים' שהוא חידוש מעשה בראשית. ור' נתן כתב לשונות כאלה שהם הפירוש על תורה ל"ה. ושם רבינו מפרש פסוקי ר"ה אשרי העם יודעי תרועה, אשרי העם שמבינים איך לתקן דברים שבורים, כי הסיבה שיש בעולם שקרים, שיש לגויים גדולות ולנו אין, זהו שבירת הכלים, כמו שאר התאוות. אשרי העם שיוודעים לתקן השבירה, זה שאנו מבקשים בר"ה לפעול תיקון השבירה. שזה עיקר תיקון אדם בעולם, לשבר שבירת הכלים, לכן עשה ה' צורך להיות בעוה"ז, לאכול, וביורוי משא ומתן. ומי שרוצה לשמור מחשבתו, צריך גם ללמוד גמ' ופשטי אורייתא, ומשאו מתן. שזהו כלל הדבר איך לרדת לעוה"ז.

ששמבין שהירידה לדברי הרשות יש בה צורך השכינה וברור הניצה"ק, אזי מתדד דש נפשו וקם משנתו'

בשעה שיורדים לעוה"ז, צריך שמירה יתרה והוא ע"י דובר אמת בלבבו, היינו שיהיה חזק מאד שהשי"ת איתו, בלי ספק. ובזה יש יסוד חיים איך להתחיל את היום, להזכר: הרי באתי לעולם הזה עוד יום, כרי לתקן שבירת הכלים, שזה הפלאפונים והראגות, שזה בחי' חושך ומות, בשביל זה באתי לעולם, אחד דואג על השקעות השני על חסרונות. כמה שאדם מחדש שכלו מתוך הירידה, כך מתחדש מעשה בראשית. וכמ"ש בסי' ל"ג שכשכופה יצרו, עולים הניצה"ק ונהיים תורה, זהו יסוד אור הבעש"ט, מה נהיה בכל מה שאנו עסוקים בעוה"ז, שזה צורך השכינה וברור הניצה"ק, אפי' שאין אנו מבינים בזה, מאמינים בצדיקים שמלמדים איך הולך הברור, שנופל על אדם אימה ופחד גדול, ומתחזק לדחות אותם, לא עכשיו, לא עכשיו, רק רץ למקוה ולבית הכנסת, תהלים ותפילה, אין לי עסק עם זה עכשיו.

כך קמים בבוקר בכדי לעורר השחר, להעלות השכינה, ואז מבין שצרכי הרשות בעוה"ז היא טובה בשבילו, אדרבה, יש לו תקומה מהשינה והמשא ומתן. וכל זה חיבר ר' נתן לתו' י"ג שם מתבאר שנעשה יחוד גדול בזה.

כי עבודת האדם הוא לרדת לבחי' שינה, היינו שבירת הכלים, והוא ענין עסק משא ומתן ופשטא אוריתא כמבואר שם, וכתוב שם בסי' ל"ה יסוד הכי גדול שיש בחיים שזה עיקר שמירת המחשבה, לחשוב אמונה ובטחון, אח"כ לחשוב שיעור גמ' וש"ע, ואח"כ לחשוב מה צריך בבית והילדים וחברים, נורמלי ומיושב, בלי זה, נקרע המח ברמיזות ושגיונות. וצריך שיהיה כח לאדם שיוכל לעשות משא ומתן בזה העולם, שזה ענין קשה מאד, יש הרבה סבבנים וחנפנים, ורבינו אומר שזהו התחדשות המוחין, כמו ששינה מחדש את המח, שזה מובן לכל אחד, כך לימוד הגמ' מחדש המח, וכן משא ומתן, או כל מה שיש לשלם חשבונות, או חובות, זה אותו דבר. בלי פחד רק לחדש המוח. ועי"ז עושה האדם חידוש מעשה בראשית ועליית הניצה"ק ותיקון העולמות. ובזה הרוויח מאד. כשלומדים ס' ל"ה נתגלה שזהו עיקר בקשתינו בר"ה זכרינו לחיים שנזכה לחיות בבחי' משא ומתן באמונה.

'מתי תקום משנתך' מתי תבין שלבנות את הדעת מתוך עסקי עוה"ז

ולכן למעשה כשקמים בבוקר, ומתחילים הראגות, היום צריך לשלם בבנק וכו', לכן יתפוס את עצמו דבר ראשון להכנס בזריזות להתפלל בכונה, ולהתקשר לספרי רביה"ק, לבא לבהירות, שיוכל לאחוז עצמו, ועי"ז יוכל 'לקום משנתך', היינו כיון ששיבר את השינה היינו את הבלבולים, עי"ז אדרבה השינה טובה היא לו.

בזה מפרש ר' נתן 'עד מתי עצל תשכב', עד מתי אתה שזוכב בעצבות, תשבר את השינה ותפסיק לראוג, כי יש דרך אחרת, שהשינה תקים אותך, שמתוך הראגה וחשבון, ומשא ומתן עם אנשים, ביותר ובאמת, ובאמונה ובטחון נתהפך הדבר לעבודת ה', ורואים ניסים ונפלאות, שזהו עיקר חידוש מעשה בראשית, ועיקר תיקון הניצה"ק. והוא ע"י שמעלה נפשו בשבירת השינה, שבה מעלה את הנפש, ונכלל במה שרבינו מעלה כל דבר בתיקון מרכבתא תתאה ועלאה, ותטעם את הטעם של זה.

ע"י שמתחזק באור הצדיק, נכלל ביחוד העליון שהצדיק פועל ע"י התחברות הנפשות

זה מה שר' נתן מפרש יתגבר כארי לעמוד בבוקר, לצאת מבחינת תאוות ממון. ע"י מש"כ בסי' י"ג שצריך להמשיך השגחה, היפך ההשגחה הוא דאגות. וצריך לשבר את הראגה בצדקה, חרותא דנגוני דליואי, כי כשיש אנפין חשוכין של תאוות ממון אי אפשר להמשיך דעת ואזי מר וקשה מאד לאדם, אך כשמתחזק הוא נכלל במה שרביה"ק מעורר ומעלה הנפשות, 'אריתי מורי עם דבשי', שרבינו מלקט מכל אחד נקודות טובות ומעורר בזה יחודא עלאה ויחודא תתאה, מדובר כאן ברברים מאד גדולים, לכל אחד יש איזה חלק ביחודא תתאה, אך ע"י רביה"ק יש לו ממש חלק ביחודא תתאה ואפי' ביחודא עלאה, דברים גדולים מאד שאנו זוכים להם ע"י התקשרות לצדיקים, מי שמבין ברברים האלה ומאמין בזה, הוא חי חיים טובים.

כי לכולנו צריך שיהיה לנו חלק ביחוד העליון, במקום זה יש לנו חלק בפלאפונים ושרון לב ודאגות, חושבים שאין דרך לצאת החוצה, כן יש דרך לצאת, ע"י שבאים לצדיק לראש השנה, מתקיים הדבר בכל השנה, שהצדיק מעלה את הנפשות ליחוד עליון ונורא מאד, ואזי ממילא כשרביה"ק מדבר איזה דיבור אנו זוכים לשמוע אותו היטב בנפש.

הזוכה להכלל בקיבוץ הקדוש, נכנסים באזנו ולבו דברי הצדיק באופן אחר לגמרי

כי שני אנשים שומעים אותו דיבור, אחד עבר ליד האוזן, ועסוק בחכמות'לאך והשני מתחזק באמת וחי חיים חרשים, כי הוא היה שם, התורה היא אור פנימי שמחזקת לפנימיות הנשמות של עם ישראל, ואם היית חלק של היחוד וקדושת המשכת המאמר, אזי אתה יכול לשמוע היטב דברי הצדיק.

בזה מפרש ר' נתן 'יתגבר בבוקר לעורר השחר' היינו שאתה צריך להתעורר שיהיה לך קשר עם היחוד קוב"ה ושכינתיה, כלשון הזה"ק שנקרא היחוד בשם 'איילת השחר' ולכן בבוקר הוא הזמן שתעזוב כל הראגות ומרירות וטרדות הלב, שיהיה לך חלק בגישמאקייט הכי גדול שיש בעולם, ולא רק זאת, אלא שכל הטרדות עוה"ז שכן צריך בבית ובחוץ, זה ממש עבודת ה', תהיה שם רגוע, ותאמין באמת שד' איתך בכל דבר. ותרגיש את הקדושה ותוכל ללמוד ולהתפלל, זהו השינוי שצריך שיהיה נעשה אצל האדם, זה בוודאי יהיה.

וזה פרוש יתגבר כארי, הוא בחינת לקוטי הנפשות להעלותם, כמו שכתב רבנו בהתורה"א אש"י הק"ם (סימן י"ג), בחינת אריתי מורי עם בשמי, ועל-ידי זה ממשיכין השגחה שלמה על-ידי שנתקרבין להכת הראות על-ידי התורה

לכן נאמר 'יתגבר כארי', לשון אריתי, היינו כמו שרבינו ליקט את הטוב שבך, לכן תתגבר עכשיו להתרומם. כשנוסעים לרבינו לר"ה, ממילא יוכל להתגבר כל השנה כארי, בשביל זה לבר כראי כל הנסיעה לר"ה. שיוכל כל השנה להתגבר כארי, כמו האריתי"י והליקוט שהיה בקיבוץ הקדוש.

ועתה נבין מה שמהרנ"ת בוער בתחילה בלשונות בוערים, דבר ראשון הוא זריזות, היינו זריזות הנסיעה להצדיק, אין זמן עכשיו לפלאפונים וטרדות, אח"כ נטפל בזה, דבר ראשון אני מזדרז לרוץ להצדיק, וזו עצה נפלאה לעזוב כל הטרדות, שפשוט אין לו זמן לזה. מלבד העצה הפשוטה להודות להשי"ת על כל החסד שיש, וממילא יוצא מכל טרדה וצרה.

מחשבה ראשונה בבוקר: היום אני מקבל עוד חלק מהתורה, יש בשביל מה לקום בזריזות.

וכך יוכל להמשיך תורה, מה זה שייך אצלנו? צריך ללמוד היטב בלקו"ה, להביך את הענין במקורו, כי ענין המשכת תורה מבואר בסי' י"ג שתזכה להתחיל להמשיך ענין ברכי עבודת ה' ותוכל להבינו. כי בכל יום צריך לקבל התורה מחדש, כך צריך אדם לקום בבוקר, הנה היום הזה אני בא לקבל עוד קטע מספר משיבת נפש, עוד שטיקל מלקוטי הלכות, עוד קצת גמרא בהתחדשות, בשביל זה אני קם בבוקר. להיות יהודי טרי וחדש. הנה עכשיו ממש. בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, כי עיקר קבלת התורה הוא העלאת הנפשות. ואז נתגלה שארבה נעשה רווחים נפלאים מתוך השינה, דווקא מתוך הטרדות והראגות, ע"י שבטלת את הראגה, מזה נעשה פרנסה.

כי בכל פעם שאדם מבטל הראגה, יש לו פרנסה מזה. כי זוכה לרוגע ושלוה ופרנסה, כי הכלי להמשכת שפע יש בו שני דרכים, אחד ע"י מעשה השתדלות, השני ע"י ביטול המרירות. שניהם כאחד שוים בהמשכת שפע. הרי שהלכה זאת קטנה בכמות אך שוה הון רב.

נמצא שכל החיים מתחילים בשיבור תאוות ממון, בזה יזכה לקבל חידושי תורה, ולחדש העלאת הניצה"ק, העיקר לא לראוג, לסמוך על ה' ולהיות ישר. זהו עיקר שבירת תאוות ממון שהוא התעוררות השינה בזריזות בחי' אמונה, הנה בא לפני יום חדש, מלא חסדים וישועות, לא אנפין חשוכים עצבות ועצלות שהכל קשור לתאוות ממון, אלא יום מלא חסד וישועות.

כך כל אחד חייב לברוק בעצמו, לאן אני נגדר, איפה אני נמשך, האם כך היה נראה חסיד ברסלב של פעם, האם כך נראה יהודי? וכך יזדרז לשבר השינה, בחי' מיתנה וחושך, ואזי ארבה השינה תחדש נפשו.

וזהו (תהלים ט"ז), "שויתי ה' לנגדי תמיד", הינו שהשגחתו עלינו תמיד

שזהו עיקר בנין חיי האדם ממש, שחי עם שכל דקדושה ותמימות אמתית, ואינו אויבעררוב. כי זהו עיקר ענין המשכת תורה, שילמדו אותך איך לקיים שויתי, כי אחד צריך שיהיה לו איזה חידוש בתורה איך לזכות לקיים שויתי, ומישהו ילמד אותך איך לעשות את זה. ובשביל זה צריכים כלי.

כי הרמ"א כותב את זה לכל אדם, וכן הרמב"ם, אלא שהרמ"א פסק זאת כהלכה. ואיך יוכל לקיים זאת, כשיקום בבוקר בזריזות והתחדשות, עי"ז יראה איך השגחתו ית' עלינו תמיד, ויזכה לקיים שויתי.

וזה שפתיב (סימן א' ס"ג) שראוי לכל ירא שמים שיהא מצר ודואג על חרבן בית המקדש, כי כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ב"ב דף ס' נמצא, על-ידי שמצר ודואג על הבית המקדש, זה בחינת בנינו ובנין בית המקדש הוא בחינת בנין הדעת, שעל-ידי זה יכולין להעלות נפשות פנ"ל, כמבאר בסימן י"ג הנ"ל, עין שם וזה בחינת קימת חצות שמשבדין השנה, שהוא בחינת תאות ממון ומתאבלין על ירושלים וחרבן בית המקדש ועל-ידי זה בונין אותו ועל-ידי בחינת בנין בית המקדש, על-ידי זה יכולין ללקט הנפשות ולהעלותן ועל-פן חצות ממתיק דינים, כי משבדין את השנה, שהיא בחינת מיתנה

בְּחִינַת כְּפִירוֹת כַּנ"ל, כִּי כָל זְמַן שֵׁשׁ עֲבוּדָה זָרָה וְכו' (ספרי פרשת ראה) וְעַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת מְקִימִין אֶת הָאֲמוּנָה וּמְקוֹשִׁיכִין חֲסָדִים. וְזֶה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ (בסימן קמ"ט) שְׁחֲצוֹת מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן, כְּמוֹ פְּדִיּוֹן דִּיקָא, כִּי הַפְּדִיּוֹן הוּא בְּחִינַת צְדָקָה שְׁמֹשֶׁבֶר תְּאֵאוֹת מְמוֹן וּמְמַתִּיק הַדִּינִים וְכֵן חֲצוֹת הוּא שְׁבִירַת הַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּאֵאוֹת מְמוֹן כַּנ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְמַתִּיקִין דִּינִים כַּנ"ל:

בנין בית המקדש הוא בנין הדעת ואסיפת הנפש מפיזורה

עיקר בית המקדש היינו שהיה דרך לצאת מתאוות ממון, היה יהודי מביא קרבן לה', ויוצא מכל הראגות, וחוזר לביתו בחרוא דניגוני של הלויים ששמעו בית המקדש, והיה נכלל ביחוד העליון, כך גם היום כשקמים בבוקר ונכללים ביחוד שהרבי מעלה, הרי שממשיך על עצמו בנין בית המקדש, בנין הדעת.

כי ע"י ההתאבלות על ביהמ"ק בונים את הדעת, כי בנין הדעת הוא עצמו בנין המקדש, וזה שכתוב בשו"ע שבזה צריך לקום בבוקר עם ג' רברים האלה, להזדרז בבוקר, היינו לבטל הטרדות ובלבולי המצב והמניעות, ולא מסתכל על הפלאפונים, כך יזכה לקיים שוית, ועי"ז טועם טעם של תפילה אחרת לגמרי, וחיים אחרים לגמרי, ובוה מבין איך להמשיך את היראת שמים שהיה בבית המקדש, וכל זה הוא קבלת התורה.

לכן צירף ר' נתן כמה רברים באופן נורא נוראות, ונותן לנו בזה דרך איך להתחיל את היום כמו שצריך.

כי עיקר חורבן בית המקדש הוא פיזור הנפשות, על זה צריך לבכות, כשבוכים זוכים לאט לאט לתקון הנפש, וזה שאמר רבינו בסי' קמ"ט שחצות מסוגל כמו פדיון, צריך לזכות למצוא מי שיכול לעזור לעשות המתקה, ועיקר הנקודה שקשר של האדם עם הדינים שלו זה הראגות, כשיוצא מהראגות יוצא מהדין ומהצרה.

חצות מסוגל כמו פדיון ממש, כשעוזב את הקשר לדאגה, עזב את הקשר לצרה ולדין

ועצם קימת חצות הוא התעוררות עת רצון, והאדם נכלל בזה העת רצון, כי בחצות שהוא תכלית החושך ואתה כ"כ מבלבל, ועוזב את כל הראגות והכפירה, ומוצא שה' לבדו יכול לעזור ולהושיע, עי"ז יכול להמשיך חסד, כמו בחצות שנמשך חוט של חסד, והחסד הראשון הוא שזוכה להתגלות התורה. כי בחצות מקבלים הרגשה בספרי רבינו, ויודע כבר מהו אמת.

ובפרט בימי בין המצרים יש להתעורר לבכות על בית המקדש, שחסר לי אור הדעת שמעלה אותו מדאגת ממון, חסר לי דרך לצאת מהדינים, ועי"ז ממשיך המתקה כמו פדיון ממש. וכלי ספק זוהי ידיעה נוראה שחצות מסוגל כמו פדיון, וזה הזמן להפריש צדקה ולצאת מכל העבר והקושי שלי, ולהתעלות לחרוה דניגוני, ולקבל על עצמו השגחה שלימה, ולזכור שכל מה שעושה הוא נכלל בתיקון דמרכבתא תתאה ועלאה שיש בזה כמה בחינות, יש מה שנעשה תמיד ויש מה שנעשה לפעמים בזמן שנוסעים לצדיק, ואכהמ"ל. כשטועמים את זה, נכנס להשגת הדעת שזהו בנין הביהמ"ק שלו.

עי"י קימה בחצות טועם טעם מהות ההתקשרות לצדיק וספריו הקדושים

בפולין היה רבי יצחק ברייטער, לא ידע איפה זה אומאן, חשב שזה בהונגריה, עד שנוסע לו שזה באוקראינה, ושלח מכתב לאנ"ש, ושאל כמה שאלות במהות ענין ברסלב, כדרך הפולנים, והשיבו לו אנ"ש במכתב 'כשתבא למחננו' כשתבא אלינו, תבחין ותראה מהו האמת. ויבין שזה לא חכמות, אלא תמימות כזה, ועי"ז לומדים תורה וגודלים, ושולטים על השגעונות והראגות. זהו הפדיון של חצות.

והרי ענין הפדיון הוא צדקה, כי ע"י צדקה משברים תאוות ממון, חוכים לחרוה דניגונא. לא לחינם כתב ר' נתן בתחילת ספרו על סי' י"ג, שהוא מדבר מעצם כחו של רביה"ק, זה בער בו, והוא ירה בנו את התבערה הזאת, וכלול בו ישועה נפלאה, להתחדש כמו בחור צעיר, לקפוץ למקוה, ולא לדבר לפני התפילה בפלאפון כלל, שזה הסגולה הכי גדולה לפרנסה, ה' יזכנו לחיות בזה חיים טובים אמן.